

Til
Erhvervsstyrelsen
Vejløvej 29,
8600 Silkeborg

Business
Region North
Denmark

Aalborg, 2. september 2022

Høringssvar fra Business Region North Denmark til udkast til territorialplan for retfærdig omstilling og nationalt program for Fonden for Retfærdig Omstilling

Indledningsvis takker vi for muligheden for at kommentere og bidrage med høringssvar. Vi har følgende bemærkninger til udkast til territorialplan for retfærdig omstilling og nationalt program for Fonden for Retfærdig Omstilling.

Vigtigt med investeringer i grundlaget for grøn omstilling

Der er i Business Region North Denmark (BRN) og Nordjylland stor opmærksomhed på Fonden for Retfærdig Omstilling, der anses som en vigtig katalysator for udvikling af Nordjylland som en central bidragsyder til Danmarks grønne omstilling, bæredygtig vækst og indfrielse af målet om klimaneutralitet i 2050.

I Nordjylland er vi ambitiøse og klar til at byde ind med aktiviteter inden for de fem prioriteter og tiltag af strategisk betydning for Fonden for Retfærdig Omstilling, som udgør en god strategisk ramme for anvendelse af fondens midler. BRN hilser det særligt velkomment, at det i det nationale program fremhæves, at Fonden for Retfærdig Omstilling skal være med til at realisere visionen fra Vækstteam Nordjylland om Nordjylland som international foregangsregion for fremtidens grønne erhverv inden for CCUS, herunder udviklingen af CO₂Vision, vores CCUS erhvervsfyrtårn i Nordjylland, samt etablering af infrastruktur til fangst, lagring og anvendelse af CO₂ og kobling til brint, som vil udgøre fundamentet for et grønt erhvervs-eventyr i Nordjylland.

BRN ser i den sammenhæng et stort potentiale i, at Fonden for Retfærdig Omstilling kan være med til at løfte de ofte større og tunge investeringer i fysiske anlæg, som både test- og demonstration samt udvikling og etablering af fremtidens grønne energiinfrastruktur kræver.

Fonden skal anvendes til retfærdig omstilling i Nordjylland og Sydjylland

BRN vil gerne benytte lejligheden til at understrege, at Europa-Kommissionen har udpeget Nordjylland som støtteberettiget landsdel under Fonden for Retfærdig Omstilling idet Nordjylland er en af de regioner

i EU, som står over for omfattende socioøkonomiske udfordringer som følge af omstillingen til klimaneutralitet. Som beskrevet ovenfor, har vi i Nordjylland desuden et stærkt ønske om at sikre, at omstillingen også medvirker positivt til skabelsen af et grønt væksteventyr i Nordjylland til glæde for hele Danmark.

Der er et solidt fundament og mange potentialer at bygge videre på, hvilket vi gerne ser fremhævet yderligere i territorialplanen, så Nordjylland omtales mere positivt. Nordjylland har erhvervs- og kompetencemæssige styrkepositioner inden for grønne løsninger med mange virksomheder, der har gjort den grønne omstilling til en god forretning til gavn for både miljøet, vækst, eksport og beskæftigelse. Eksempelvis har tidligere analyser vist, at en stor del af Danmarks grønne metaljobs findes i Nordjylland, og at nordjyske virksomheder spiller en særlig stærk rolle med grønne bidrag til energi- og den maritime branche. Hertil kommer en stærk vilje og tradition for tværgående samarbejder om klima og grøn omstilling på tværs af kommuner, region og erhvervsfremme-, uddannelses-, forsknings-, og beskæftigelsesaktører.

For at skabe størst mulig effekt af midlerne med afsæt i fondens formål, er det således vigtigt at tilsikre, at EU-midlerne alene anvendes i de to udpegede geografiske landsdele – Nordjylland og Syddanmark, så de regionale potentialer og styrkepositioner kan udbygges til fulde. Denne geografiske afgrænsning for midlernes anvendelse fremgår aktuelt ikke gennemgående i det nationale program.

Tidsmæssige rammer for tildeling og bevilling

Det fremgår af programmets finansieringsplan, at cirka 63 mio. EURO svarende til cirka 70% af programmets totale tildeling på 88,9 mio. EURO skal være bevilget i år 2022 og 2023. I programmæssig sammenhæng vil år 2022 være gået inden den Territoriale Plan og det udmøntende program bliver godkendt.

BRN vil gerne påpege, at det med denne tidsmæssige plan vil være svært at skabe gode rammer for, at programmets målgrupper og lokale/regionale aktører kan nå at få viden om programmets muligheder, forberede en ansøgning, danne partnerskaber, søge og få ansøgningen behandlet i det kommende Indstillingsudvalg mhp. at opnå bevilling i løbet af år 2022/2023. Vi er enige i, at midlerne gerne hurtigt skal ud og arbejde, men opfordrer til, at Erhvervsstyrelsen er opmærksomme på at sikre tilstrækkeligt tid til processen, så der kan udvikles og igangsættes aktiviteter med relevans og kvalitet.

Organisering – risiko for parallelprocesser i erhvervsfremmesystemet

BRN finder det uhensigtsmæssigt, at der lægges op til at etablere hhv. et selvstændigt og særskilt overvågnings- og indstillingsudvalg i forbindelse med administration af Fonden for Retfærdig Omstilling.

Vi mener, at det med den foreslåede organisering risikeres at skabe unødvendige parallelprocesser til arbejdet i øvrige udvalg og fora, hvilket vi ser, går imod de politiske ønsker om et sammenhængende og forankret erhvervsfremmesystem. Vi stiller os undrende over for, at Erhvervsstyrelsen ikke i højere grad lægger op til at benytte eksisterende udvalg og fora, såsom Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, til opgaver omkring fondens administration og beslutning om midlernes anvendelse.

Ligeledes undrer det, at den organisering, som der gennem de seneste to år er brugt meget tid og mange kræfter på at få opbygget omkring de lokale erhvervsfyrårerne ikke er tiltænkt en tydelig rolle i forhold til midlernes anvendelse under programmets prioritet "Et sammenhængende Danmark med stærke lokale

erhvervsfyrtårne". Det er vigtigt, at der tages stilling til og at det konkret beskrives, hvilken opgave de lokale konsortier, som i Nordjylland tegner en stærk bred regional, politisk og faglig forankring, samt de nedsatte partnerskaber, der udgør en strategisk ramme for understøttelse af den langsigtede udvikling af erhvervsfyrtårnene, har for prioriteten.

Organisering – behov for en stærkere nordjysk forankring i de nye udvalg

I forhold til udkast til sammensætning af overvågnings- og indstillingsudvalgene ser BRN det som problematisk, at kun et fåtal af de foreslåede medlemmer har en tydelig regional og lokal forankring i de støtteberettigede landsdele – og dermed en garanteret tilknytning til, viden om og føling med områderne. Udvalgene bør sammensættes med henblik på at sikre, at drøftelser og beslutninger træffes på baggrund af et kvalificeret lokalt og regionalt vidensgrundlag om de landsdele, hvor fondes midler skal anvendes.

BRN vil derfor appellere til, at Erhvervsstyrelsen sikrer et højere antal af medlemmer med geografisk relevans i de to udvalg eller at der stilles krav om, at en højere andel af de øvrige medlemmer, som udpeges, skal have kendskab til forholdene i de støtteberettigede landsdele. Hertil ser BRN også gerne, at Region Nordjylland sikres direkte repræsentation i de to udvalg.

Det vil bidrage til, at midlerne fra fonden tildeles relevante aktiviteter med afsæt i lokale og regionale forhold, så der skabes størst mulig effekt og synergi for midlerne, heriblandt kobling til det nordjyske erhvervsfyrtårn CO₂Vision.

Venlig hilsen

Christine Lunde
BRN Sekretariatschef